

REZOLUCIJA 50/22

o nemoći politike i društva u zaustavljanju iseljavanja stanovništva

X. SABOR
NEZAVISNOG SINDIKATA ZNANOSTI I VISOKOG OBRAZOVANJA
na zasjedanju 2. srpnja 2022. godine

OSLANJAJUĆI se na **Rezoluciju 45** iz 2018. godine „o odgovornosti za iznimno teško stanje u zemlji“,

PONAVLJA da iseljavanje, koje se pretvorilo u egzodus kakav do sada još nije zabilježen, potkopava ne samo ekonomski i društveni, već i kulturni i znanstveni razvoj zemlje, uslijed čega zemlja dugoročno klizi u nacionalnu katastrofu.

PODSJEĆA da je iseljavanje ponajviše posljedica pogrešnih odgovora hrvatskih vlada na globalnu financijsku krizu i eurokrizu u prošlom desetljeću, a na temelju pogrešnih neoliberalnih politika EU-a i rezanja javne potrošnje, a što je sve još pogoršao izostanak bilo kakve pripreme RH za liberalizirano tržište rada nakon ulaska u EU.

UPOZORAVA da hrvatska politička elita nema adekvatne odgovore. Nemušti poticaji povećanju nataliteta, čak i da ispadnu uspješni, ne rješavaju problem jer i s većim brojem rođenih ljudi nije osiguran njihov ostanak u nesređenoj zemlji siromaštva, nejednakosti, nepravdi, slabe države i njezinih institucija, nekvalitetnih javnih službi, politikantstva i korupcije.

UPOZORAVA da hrvatske vlasti, umjesto rješavanja ove kataklizme, potiskuju problem pronalazeći neuvjerljiva opravdanja poput tvrdnje da je slobodno kretanje radne snage jedna od temeljnih sloboda EU-a ili, još bizarnije, da i druge zemlje u EU-u trpe iste poteškoće. Slobodno kretanje radne snage jest poželjna pojava, no masovno iseljavanje je nešto sasvim drugo. Sličan egzodus dogodio se i u Rumunjskoj, Poljskoj, Grčkoj, Latviji, Litvi, Portugalu, Bugarskoj, Mađarskoj, Italiji... i drugim istočnim i južnim državama EU-a. Međutim, to nije opravdanje, već je upravo indikator koji upućuje na zajednički i najvažniji uzrok iseljavanja iz svih tih zemalja EU-a.

NAGLAŠAVA da je prociklička ekonomska politika, koju generira EU, uz ograničenje javnog duga i deficita, pogodila na isti način i u istoj mjeri sve navedene zemlje, a sve s ciljem da se očuva financijska stabilnost i zajednička valuta, u vrijeme kada je imperativ trebao biti ekonomski rast i izlazak iz krize.

KONSTATIRA da je uslijed svega toga vladama navedenih zemalja znatno sužena vlastita inicijativa u spašavanju proizvodnje i radnih mjesta te u razvoju industrijskih politika i novih tehnologija. Zatvaranje radnih mjesta, visoki troškovi oskudnog kapitala i, kao posljedica toga, smanjivanje plaća zaposlenih ljudi, doprinijelo je osjećaju besperspektivnosti i uzrokovalo masovno iseljavanje.

ISTIČE da su od ovog procesa koristi nesumnjivo imale razvijene zemlje EU-a, koje na taj način besplatno dobivaju kvalificiranu radnu snagu obrazovanu na trošak siromašnih zemalja EU-a. Korištenje europskih fondova nije niti približno adekvatna kompenzacija cijeni gubitka stanovništva, ako je za izgubljene ljude i obitelji uopće moguće naći odgovarajuću kompenzaciju.

PROSUDUJEMO da je takvo stanje posljedica duha vremena i ekonomske ideologije, koja je izgubila povijesnu utakmicu, a čiju su cijenu dobrim dijelom platili i građani razvijениh zemalja, na jedan drugi način. Međutim, takvo stanje nije problem tih zemalja pa ga niti ne rješavaju.

PREDLAŽEMO aktivnu vanjsku politiku Hrvatske radi stvaranja bloka zemalja u istoj situaciji. Štunja hrvatske politike u okviru EU-a oko ovog sudbonosnog pitanja nije produktivna. Hrvatska i pogođene zemlje moraju tražiti pravedno rješenje u dogovoru s najrazvijenijim zemljama EU-a.

VJERUJEMO da za to postoje dobre šanse jer je EU u stanju učiti na vlastitim greškama kao što je to pokazala nedavnim zaokretom u dijelu ekonomskih i socijalnih politika..

OČEKUJEMO napuštanje ideologiziranih mjerila o javnom dugu i deficitu, neprilagođenih specifičnostima pojedinih zemalja. Očekujemo priljev kapitala i javnih investicija, koje potiču i otvaraju perspektive i stanovništvu i poduzetništvu pri čemu je presudna uloga nacionalne države. Samo država može realizirati dugoročnije ciljeve, za razliku od kratkoročne perspektive privatnog sektora. Tržište, samo za sebe, takve procese nikada ne bi moglo izvesti.

UPOZORAVAMO još jednom da će ulazak nespemne Republike Hrvatske u postojeću nedovršenu konstrukciju eurozone biti daljnji doprinos iseljavanju u svakoj budućoj krizi. Nužna je hitna dogradnja eurozone i stvaranje optimalnog valutnog područja, kao imperativ za sve zemlje koje su pogođene gubitkom vlastitog stanovništva.

ZAKLJUČUJEMO još jednom: naša kooperativna vanjska politika bezrezervnog prihvaćanja tuđih uputa odredila je naše sadašnje socijalno i ekonomsko stanje, umjesto da naši problemi i unutarnje stanje određuju sadržaj i karakter naše vanjske politike.

U Zagrebu 2. srpnja 2022.

prof. dr. sc. Petar **Pervan**, predsjednik Sindikata

